

Sabina Felicja Logisz (1916-2010)

Sabina F. Logisz pędzla Władysława Krawca

Sabina Felicja Logisz urodziła się 10 listopada 1916 roku w Chicago, w rodzinie Bronisławy i Romana Logiszów, jako jedno z siedmiorga dzieci. Zmarła 9 listopada 2010 roku w Des Plaines.

Sabina F. Logisz ukończyła szkołę katolicką przy parafii św. Jadwigi w Chicago, następnie Akademię Najświętszej Rodziny z Nazaretu w Chicago, otrzymując dyplom dwuletniego kursu handlowego i czteroletniego kursu sztuk wyzwolonych. Znała wiele języków. Oprócz perfekcyjnie opanowanego polskiego (pomimo, że nigdy nie odwiedziła Polski) i angielskiego, mówiła po francusku, łacinie i rosyjsku. W 1961 roku, pracując, ukończyła z tytułem licencyjnym College im. Wilbura Wrighta w Chicago (Associates Bachelor of Liberal Arts Degree).

W 1976 roku w uznaniu i podziękowaniu za aktywność społeczną została wyróżniona nagrodą „Kobieta Roku”, przyznaną jej przez Polish American Scholarship Fund (Polsko-Amerykański Fundusz Stypendialny); 3 maja 1990 roku za działalność na rzecz krzewienia kultury polskiej odznaczona Krzyżem Oficerskim Orderu Polonia Restituta; a w 1998 roku – odznaką „Zasłużony dla kultury polskiej” otrzymaną od Ministra Kultury i Sztuki Rzeczypospolitej Polskiej. Jej biogram znajduje się w renomowanej publikacji *The World Who's Who of Women* wydawanej przez Międzynarodowe Centrum Biografistyki w brytyjskim Cambridge. W 2000 roku udzieliła wywiadu znanemu reporterowi 7 programu chicagowskiej telewizji publicznej – Harry’emu Porterfieldowi. Wywiad ukazał się w prestiżowym cyklu *Ludzie, których powinniśmy znać*. Dnia 18 kwietnia 2007 została uhonorowana dyplomem uznania burmistrza Chicago - Richarda M. Daley’ego, podczas dorocznego przyjęcia dla uczczenia Święta Konstytucji 3 Maja.

Pracę w Muzeum i Archiwum Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego w Chicago (ówczesna nazwa Muzeum Polskiego w Ameryce) rozpoczęła 2 grudnia 1936 roku, została przyjęta z rekomendacji dyrektora Jana P. Grzemskiego. Zdecydowała się na nią, ponieważ chciała pozostać w środowisku polskim oraz czuła, że Muzeum pozwoli jej na realizację zainteresowań i rozwinięcie

talentów organizacyjnych. Zrezygnowała wówczas z innej propozycji, stanowiska w biurze Federal Bureau of Investigation (Federalnego Biura Śledczego) w Waszyngtonie. Przez ponad 12 lat była najbliższym współpracownikiem Mieczysława Haimana (założyciela Muzeum Polskiego w Ameryce), początkowo wierną uczennicą, a z czasem niezastąpionym pomocnikiem. Po jego śmierci, sprawowała obowiązki kustosa. Udało się jej uzyskać kolejne sale na prezentację zbiorów. W 1958 roku odeszła z Muzeum, powołana przez prezesa Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego, Stanisława Turkiewicza, na stanowisko sekretarza. Pełniła tę funkcję (co jest ewenementem) przez kadencje czterech kolejnych prezesów: Józefa T. Praniczy, Józefa L. Osajdy, Józefa A. Droboty i Franciszka A. Rutkowskiego. Po 23 latach powróciła do Muzeum – do biblioteki, w której działała do końca 2002 roku. Praca w biurze Zjednoczenia pozwoliła jej na wspomaganie Muzeum, przede wszystkim finansowe. Była inicjatorem wielu imprez i przedsięwzięć, z których dochód przeznaczono na rzecz Muzeum (m.in. Bal Letni). Od 1968 roku do końca lat 80. prowadziła na łamach „Narodu Polskiego” anglojęzyczną kolumnę *Sabina See Saw* [Sabina widzi – widziała]. Odnotowywała w niej i komentowała wydarzenia z życia Zjednoczenia i innych organizacji polonijnych, a przede wszystkim z życia Muzeum. Gdy borykało się ono z problemami, zwracała się do czytelników z apelem o pomoc. Kolumna cieszyła się niebywałą popularnością dzięki różnym ciekawostkom ubarwiającym teksty „Sabiny”. „Naród Polski” publikował także inne jej artykuły na ogół poświęcone tematyce polonijnej. Zaproponowano jej nawet objęcie stanowiska redaktora naczelnego gazety, ale się na to nie zdecydowała. Zawsze pozostawała wierna Muzeum i w nim działała, m.in. wchodziła w skład komitetów wydawniczych przygotowujących opublikowanie listów Kościuszki, pochodzących ze zbiorów Muzeum – *Autograph Letters of Thaddeus Kosciuszko in the American Revolution* (1977) oraz przy wznowieniu pracy Mieczysława Haimana *Polish Past in America* (1991).

Sabina F. Logisz była członkinią wielu organizacji naukowych i społecznych, wśród nich: Polish American Historical Association (Polsko-Amerykańskie Stowarzyszenie Historyczne), założonego przez Mieczysława Haimana, zasiadała w latach 1965-1966 w Komisji Doradczej, a w roku 1967 pełniła funkcję wiceprezesa; Polish American Educators Association (Polsko-Amerykańskie Stowarzyszenie Nauczycieli), gdzie w 1975 roku była sekretarzem; Polish Arts Club (Polski Klub Artystyczny). Należała także do Legionu Młodych Polek oraz Stowarzyszenia Pań Szpitala Nazaretanek, któremu przewodniczyła przez 5 lat.

Pani Sabina F. Logisz do grudnia 2002 roku rezydowała w bibliotece muzealnej, prowadziła sekretariat, katalogowała dary książkowe, spisywała sprawozdania z posiedzeń Rady Dyrektorów Muzeum. Wszystko robiła perfekcyjnie, a mimo to zawsze znajdowała czas dla współpracowników. Wprowadzała w wymagającą cierpliwości i wytrwałości pracę muzealnika, bibliotekarza i archiwisty. Chętnie służyła pomocą, szczególnie potrzebną przy redakcji tekstów, uczyła angielskiego, taktownie zwracając uwagę na popełniane błędy. Z równą życzliwością traktowała interesantów. W ciągu dziesiątek lat pomogła niezliczonej rzeszy badaczy, wskazując im odpowiednią literaturę bądź źródła. Posiadała encyklopedyczną wiedzę o Muzeum. Znała każdy jego kąt i zakamarek, każdy szczegół z minionych dziejów. Często nam o Muzeum opowiadała, a jej barwne wspomnienia nadawały suchym faktom historycznym ludzki wymiar. Wiele osób starało się nakłonić ją do spisania pamiętników, ale nikomu się to nie udało. Jednak opracowując sprawozdania Muzeum stała się mimowolnie jego kronikarzem. Przez kilka następnych lat, pomimo tego, że zamieszkała w Nazarethville w Mount Prospect, pozostawała nadal honorowym sekretarzem Rady Dyrektorów Muzeum Polskiego w Ameryce i odwiedzała nasze progi. W roku 2007, roku jubileuszu siedemdziesięciolecia otwarcia Muzeum Polskiego w Ameryce, pani Sabina F. Logisz otrzymała Złoty Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis” Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,

medal ten został wręczony Pani Sabinie 14 września 2007 roku w Sali Głównej MPA przez podsekretarza stanu, ś.p. Tomasza Mertę.

Przez ostatnie lata Pani Sabina odwiedzała Muzeum kilka razy do roku. W sierpniu uczestniczyła w 60 zjeździe Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego. Po raz ostatni odwiedziła Muzeum 14 września bieżącego roku.

Jutro, 10 listopada 2010 roku obchodziłaby swoje 94 urodziny.

Cześć Jej Pamięci!

Z głębokimi kondolencjami dla członków Rodziny Pani Sabiny Logisz,

Zespół Muzeum Polskiego w Ameryce

**Trumna z ciałem Zmarłej będzie wystawiona
w piątek, 12 listopada w Sali Głównej Muzeum Polskiego w Ameryce,
pod adresem 984 N. Milwaukee Ave, w Chicago,
w godzinach od 15 do 20 wieczorem.**

**Msza święta za Zmarłą śp. Sabinę F. Logisz, zgodnie z Jej wolą,
zostanie odprawiona
przez księdza biskupa Tadeusza Jakubowskiego
w sobotę, 13 listopada w Sali Głównej Muzeum Polskiego w Ameryce
o godzinie 11 przed południem.**

Ostatnie pożegnanie odbędzie się na Cmentarzu Świętego Wojciecha w Niles.

**Zgodnie z wolą Zmarłej zamiast kwiatów prosimy o nadsyłanie donacji przeznaczonych dla
Muzeum Polskiego w Ameryce na adres Polish Museum of America, 984 N. Milwaukee Ave,
Chicago, IL 60642.**

Dodatkowych informacji udziela Walter L. Sojka Funeral Home, 312-666-2673.

An Icon in the Polish American Community

